

Враховуючи ці перспективи, розвиток нотаріату в Україні може сприяти підвищенню довіри до правової системи, забезпечити громадянам більшу юридичну впевненість і сприяти економічному та соціальному розвитку країни. Однак для досягнення цих цілей необхідно продовжувати працювати над удосконаленням нотаріальної системи та забезпеченням високих професійних стандартів серед нотаріусів.

Список використаних джерел

1. Нотаріат в Україні : навч. посіб. / Ю. В. Нікітін та ін. / За зад. ред. Ю. В. Нікітіна 4-те вид, доп. і перероб. Київ : Національна академія управління, 2016. 586 с.

2. Комаров В. В., Баранкова В. В. Нотаріат в Україні : навч. посіб. Харків : Право, 2011. 337 с.

3. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#top>

*Танасійчук Анна Олександрівна,
здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Кривицький Юрій Віталійович,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

Співпраця незнайомих і ніяк не пов'язаних між собою осіб є однією з фундаментальних тем для дослідження в соціальних науках. З тим як суспільство розвивається, з новими відкриттями людство стикається і з новими викликами. Безробіття, шкідливі звички, війни, бідність – це ті проблеми, які притаманні сучасному суспільству. Держава та її соціальні інститути вже не в змозі допомогти вирішенню цих проблем, тому утворюються волонтерські організації, які беруть цю відповідальність на себе.

Будь-яка волонтерська ініціатива і робота побудована на принципах альтруїзму, доброти, щедрості, милосердя та небайдужості. Це ті якості, які з давніх часів спонукали людину займатися благодійною діяльністю.

Етимологія слова «волонтер» походить від лат. voluntaries – доброволець. Тлумачний словник української мови дає таке визначення: волонтер – це доброволець, на військовій службі, або у сфері соціальної, гуманітарної, екологічної допомоги.

Волонтерська діяльність – це така діяльність, під час якої людина витрачає свій вільний час, енергію, навички та знання для користі іншої особи чи групи. Добровільна діяльність є ключовою характеристикою волонтерства і важливою частиною соціальної поведінки людини, що вимагає відданість своїй справі та бажання бути корисним. Волонтерські організації побудовані на принципі довіри і добровільності. З тим як утворюються нові проблеми, формуються окремі організації, що займаються цими проблемами [1, с. 11].

Умови повномасштабної війни вкотре продемонстрували неймовірну силу та масштаби волонтерського руху в Україні. Волонтери у співпраці з неприбутковими організаціями реалізують напрями з надання волонтерської допомоги Збройним Силам України та постраждалим унаслідок широкомасштабної військової агресії росії проти України, збирають кошти й закуповують товари для потреб фронту та цивільних, координують роботу центрів допомоги для внутрішньо переміщених осіб, здійснюють підготовку потенційних місць розміщення людей, надають психологічну допомогу для дітей і підлітків, здають кров на донорство, організують допомогу людям похилого віку, здійснюють автоволонтерство тощо. Саме ці напрями волонтерської діяльності є найпотужнішими в умовах війни.

В умовах збройної агресії російської федерації проти України волонтерський рух та неприбуткові організації прийняли на себе чимало викликів. Нагальним постало питання створення додаткових гарантій і можливостей для волонтерів в умовах війни. Тож парламент об'єднався навколо вирішення актуальних потреб волонтерської діяльності в Україні [2].

Щодо нормативно-правового регулювання волонтерської діяльності, яке, на нашу думку, відіграло значу роль в його інституалізації, варто зауважити, що з прийняттям у 2011 р. Закону України «Про волонтерську діяльність» така закріпилась на законодавчому рівні та становить собою нормативно-правову базу регулювання суспільних відносин у тому числі в сфері волонтерства. Разом з тим, основними законодавчими актами, що регулюють діяльність волонтерського руху в Україні є Закони України «Про волонтерську діяльність», «Про громадські об'єднання» та «Про благодійну діяльність та благодійні організації» [3, с. 117]. Відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність», волонтерська діяльність – це добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги. Водночас волонтер – це фізична особа, яка добровільно здійснює соціально спрямовану неприбуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги [4].

Одним з основоположних документів правового регулювання волонтерської діяльності в усьому світі є Загальна декларація волонтерів, прийнята 14 вересня 1990 р. у Парижі на XI Всесвітній конференції Міжнародної асоціації добровольчих зусиль (IAVE). IAVE було створено в

1970 р., кожні два роки вона проводить Всесвітні конференції волонтерів.

У цьому документі волонтерська діяльність розглядається як інструмент соціального, економічного, культурного й екологічного розвитку і підкреслюється, що волонтерство – це добровільний вибір, що відображає особисті погляди та позиції; це активна участь громадянина в житті суспільства, що виражається, як правило, у спільній діяльності в межах різного роду асоціацій. Волонтерство сприяє покращенню якості життя, особистому процвітанню й поглибленню солідарності, реалізації основних потреб на шляху будівництва справедливішого і мирного суспільства, більш збалансованому економічному та соціальному розвитку, створенню нових робочих місць і професій. Нині цей документ є основою декларацій волонтерів окремих країн, національних і регіональних концепцій, програмних документів окремих організацій та рухів. Він не лише визначає ключові цінності волонтерства, а й регламентує діяльність волонтерських спільнот.

У січні 2001 р. Міжнародною радою директорів Міжнародної асоціації волонтерських зусиль на XVI Всесвітній конференції добровольців було прийнято Декларацію про волонтерську діяльність, в якій закріплені принципи волонтерської діяльності:

- визнання права на волонтерство за всіма чоловіками, жінками та дітьми, незалежно від їхньої раси, віросповідання, фізичних особливостей, відповідного соціального та матеріального стану;

- повага гідності та культури всіх людей;

- надання допомоги, безкоштовних послуг особисто чи організовано в дусі партнерства та братерства;

- визнання рівної важливості особистих і колективних потреб, сприяння їх колективному забезпеченню;

- перетворення волонтерства на елемент набуття нових знань і навичок, удосконалення здібностей, стимулюючи при цьому ініціативу та творчість людей, надаючи кожному можливість бути творцем, а не користувачем, спостерігачем [5, с. 70–71].

Таким чином, волонтерська діяльність має нерозривний зв'язок з державою та підтверджується наявністю різних нормативно-правових актів як на міжнародному рівні, так і на державному. Цей вид діяльності взаємозв'язаний з соціальним, історичним і людським чинниками. Тому здійснення волонтерської діяльності є актуальним в усі часи існування людства.

Список використаних джерел

1. Лещенко М. О. Волонтерська діяльність під час військових подій в Україні і світі : магістерська дис. : 054 Соціологія. Київ, 2018. 101 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27256>

2. Мацкевич Л. П., Штих П. М. Волонтерство. Реферативний огляд (2004–2022 рр.). URL: <http://buv.gov.ua/node/5963>

3. Яцюк Т. С. Теоретико-правова та історична характеристика інституту

волонтерства в Україні: сучасний вимір. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2023. Вип. 15 (27). Т. 1. С. 112–119. doi: 10.33098/2078-6670.2023.15.27.1.112-119

4. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19 квітня 2011 р. № 3236-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>

5. Горінов П., Драпушко Р. Волонтерська діяльність в Україні: соціально-правове дослідження: монографія. Київ: Державний інститут сімейної та молодіжної політики, 2022. 240 с.

Філоненко Марія Євгенівна,
здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Харченко Наталія Петрівна,
старший викладач кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидатка юридичних наук

МЕТОДОЛОГІЯ ЯК НАУКА ПРО МЕТОДИ

Важливим і необхідним етапом процесу наукового пізнання є правильний, обґрунтований вибір методології та методів дослідження. Однак у юридичній науці визначення понять «методологія», «методи», а також їх співвідношення один з одним є доволі дискусійними. Оперуючи вищезазначеними поняттями, дослідники не окреслюють різницю між ними та здебільшого застосовують їх як синоніми. Так, О.Ф. Скакун зазначає, що «метод юриспруденції являє собою засіб юридичного пізнання, створення та організації юридичного знання. За допомогою юридичного методу предмет юриспруденції конкретизується і оформлюється у відповідну юридичну теорію (юридичну науку) як єдину систему знань про державу та право, висловлену в поняттях» [1, с. 5]. В.В. Лазарев, С.В. Липень визначають методологію як сукупність принципів, прийомів, способів наукової діяльності, що застосовується для отримання істинних, та таких, що відображають об'єктивну реальність знань [2, с. 13].

Цікавим є підхід колективу науковців, згідно з яким «методологія – це наука про методи, складне утворення, що характеризує систему різних методологічних рівнів і методів пізнання предмету. У механізмі юридичного пізнання вона може розглядатися як вихідна категорія, а метод у свою чергу – це вихідна, базова категорія методології, адже вона є не що інше як теорія